

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ І ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан І фармацевтичного факультету
доцент Кремзер О.А.

(підпис)
25 листопада 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ МОВИ

Підготовки магістра фармації
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»
Кваліфікації професійної «Фармацевт-косметолог»

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Студентської ради
Протокол № 07/11
від 25 листопада 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні спільної Вченої Ради
фармацевтичних факультетів
Протокол № 4
від 23 листопада 2021 р.

1. Загальна інформація про викладачів

Викладач: професор, д. філол. н. Гребенюк Тетяна Володимирівна

e-mail: grebenuk.tv@zsmu.zp.ua

Кафедра: культурології та українознавства

Адреса: м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 24

Викладач: к.філол.н. Сидоренко Оксана Василівна

e-mail: sydorenko.o@zsmu.edu.ua

Кафедра: культурології та українознавства

Адреса: м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 24

2. Назва навчальної дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Культура наукової мови»

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин / 3 кредити ECTS (лекцій – 0, практичних занять – 20, СРС – 70).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни:

Вивчення здійснюється протягом одного семестру навчання в магістратурі, кафедра культурології та українознавства Запорізького державного медичного університету.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити : навчальний курс з предмету «Українська мова за професійним спрямуванням».

Постреквізити: написання й захист кваліфікаційної роботи магістра.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Культура наукової мови» є важливою для формування мовно-комунікативних навичок у науковій роботі студентів, оскільки мова виступає одним з основних інструментів наукової діяльності сучасного фахівця. Висококваліфікований фахівець галузі охорони здоров'я повинен мати високу загальну й мовну культуру, уміти спілкуватися з людьми, висловлюватися точно, логічно й виразно, досконало володіти фаховою термінологією, що можливо тільки за умови глибокого вивчення рідної мови, свідомого ставлення до повсякденної мовної практики. Засвоєні знання та уміння з дисципліни «Культура наукової мови» є основою для ефективного сприйняття відомостей з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є мовно-комунікативні навички студентів у галузі презентації результатів проведених наукових досліджень, а також система загальних принципів і підходів до наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю в галузі охорони здоров'я.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

☐ інтегральна: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог;

☐ загальні:

☐ здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії;

- ☐ здатність до рецепції та генерування усних та письмових наукових текстів українською мовою;
- ☐ здатність спілкуватися рідною мовою в межах наукового дискурсу, як усно, так і письмово;
- ☐ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.

МАТРИЦЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	здатність до аналізу, зіставлення, порівняння педагогічних явищ, формування сучасного педагогічного мислення щодо виходу з системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти;				
2	Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення ділових комунікацій у професійній сфері;	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
3	Здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової спрямованості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.	Мати досконалі знання рідної мови та базові знання іноземної мови	Вміти застосовувати знання рідної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів рідну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за вільне володіння рідною мовою, за розвиток професійних знань.
4	Здатність	Володіти	Застосування	У фаховому та	Нести

	планувати та здійснювати власне наукове дослідження, присвячене суттєвій проблемі сучасної науки у галузі педагогіки вищої школи;	інформацією щодо проблематики наукових досліджень в Україні та за кордоном	знань щодо проблематики дослідження	діловому усному й письмовому спілкуванні послуговуватися українською мовою.	відповідальність за рівень володіння українською мовою
5	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
6	Здатність працювати автономно, з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права	Знати: • дослідницьку етику • правові основи авторського права • правила цитування та посилання на використані джерела, • об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності • систему правової охорони інтелектуальної власності • методологію	Вміти самостійно виконувати освітню та наукову діяльність, викладати свої погляди, приймати власні рішення, використовувати інформаційні технології для визначення ознак плагіату	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез. Доброчесне та відповідальне виконання освітньої та наукової діяльності.	Відповідальність за результати діяльності. Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії. Запобігання плагіату, фальсифікаціям та корупційним діям.

		огічні основи створен ня об'єктів права інтелек туально ї власнос ті			
7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Знати види та джерела інформації, форми, методи та засоби ідентифікації, пошуку та зберігання інформації, хмарні технології, інформаційні технології та системи для автоматизованої переробки інформації та управління даними, технології аналізу та надання інформації. правила цитування та посилання на використані джерела	Вміти - застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності - працювати з пошуковими системами - обробляти дані - проводити аналіз і синтез даних - створювати бази даних, використовувати ресурси дистанційного навчання, отримувати і адекватно трактувати дані з іншомовних джерел інформації	Володіння навичками інформаційного пошуку, створення баз даних, обробки даних. Використання мереж і засобів інформаційного забезпечення, обміну інформацією.	Організація самостійного пошуку потрібної інформації. Відповідальне використання даних з інших джерел при проведенні власних наукових досліджень.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни:

1.1. Метою викладання дисципліни є підготовка спеціалістів, які мають значний обсяг знань і умінь щодо грамотного викладу матеріалу українською мовою у сфері науково-дослідної діяльності; вдосконалення вмінь у пошуку, доборі й опрацюванні наукової інформації, у точному формулюванні мети, завдань, результатів і висновків дослідження в різних жанрах.

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- сформувати у студентів-магістрантів навички адекватної мовної репрезентації результатів науково-дослідної роботи в межах обраного фаху;
- дати системні знання з культури мовлення в галузі науково-дослідної діяльності;
- дати системні знання з вербального втілення наукових знань у практичну площину, що сприятиме розвитку раціонального творчого мислення;
- створити базу, яка визначає професійну компетентність і загальну ерудицію майбутнього магістра ТПКЗ.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з п'яти тем (обсяг кожної – 4 години):

Тема 1. ВСТУП. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ КУРСУ. СКЛАДНИКИ КУЛЬТУРИ ФАХОВОЇ МОВИ. МОВНІ ЗАСОБИ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ

Лінгвістичне вивчення мови науки. Призначення курсу «Культура наукової української мови». Наукова мовна культура як предмет вивчення. З історії формування наукового стилю. Поняття про культуромовну особистість. Основні категорії культури української наукової мови. Сутність та специфіка наукового стилю української мови. Жанри наукового стилю. Структурні особливості наукового тексту. Мовностилістичні та жанрові особливості наукового стилю.

Тема 2. ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВО КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ПРОВІЗОРА-КОСМЕТОЛОГА. КОМУНІКАТИВНИЙ ТРЕНІНГ.

Поняття про комунікацію і спілкування. Спілкування в структурі діяльності провізора-косметолога. Найважливіші ознаки наукового мовлення. Психологічні типи комунікаторів. Моделі комунікації в соціальній діяльності провізора-косметолога. Тренінг для формування комунікативних умінь і навичок.

Тема 3. УСНЕ ТА ПИСЕМНЕ НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ

Поняття академічного письма. Основні принципи письмового викладу результатів наукового дослідження. Принципи усної наукової комунікації. Різновиди усних виступів у науковій сфері. Орфоепічні, стилістичні, лексичні й структурні вимоги до усного наукового мовлення. Застосування принципів риторики при виголошенні наукової доповіді. Правила побудови мультимедійної презентації результатів наукового дослідження. Види презентацій. Функційне призначення мультимедійних презентацій. Принципи синхронізації усної доповіді з мультимедійним супроводом.

Тема 4. КУЛЬТУРА РОБОТИ З НАУКОВИМ ТЕКСТОМ

Суть і види науково-технічної інформації. Методи пошуку і збору наукової інформації. Аналіз та інтерпретація інформації. Організація роботи з науковою літературою. Особливості й різновиди читання наукового тексту. Форми обміну науковою інформацією. Вимоги до написання анотації, реферату. Поняття аналітико-синтетичного опрацювання документів. Функційне призначення анотації та реферату. Вимоги до викладу матеріалу дослідження в анотації. Вимоги до викладу матеріалу дослідження в рефераті.

Тема 5. ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ ДО ОПРИЛЮДНЕННЯ ТА ЗАХИСТУ

Наукова стаття, тези, доповідь: функції, специфіка жанру й стилю. Поняття, загальна характеристика і вимоги до кваліфікаційних наукових робіт. Структура та технічне оформлення кваліфікаційних робіт. Мовні та мовленнєві особливості виконання кваліфікаційної роботи магістра. Стиль написання. Поняття академічної доброчесності та її складових. Правила покликань на наукові тексти, види їх порушень. Захист кваліфікаційної роботи магістра: специфіка мовленнєвої ситуації, вимоги до усного наукового мовлення. Специфіка ведення наукової дискусії, полеміки. Формулювання запитань і вимоги до відповідей у процесі захисту.

6. План вивчення навчальної дисципліни

Назви тематичних блоків і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тематичний блок 1												
Тематичний блок 1. Організація науково-дослідної роботи в Україні												
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Складники культури фахової мови. Мовні засоби наукових текстів			4			14			4			14
Тема 2. Формування мовленнєво компетентної особистості майбутнього провізора-косметолога. Комунікативний тренінг			4			14			4			14
Тема 3. Усне та писемне наукове мовлення			4			14			4			14
Тема 4. Культура роботи з науковим текстом			4			14			4			14
Тема 5. Підготовка науково-дослідницьких робіт до оприлюднення і захисту			4			14			4			14
Усього годин			20			70			20			20

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Предмет і завдання курсу. Складники культури фахової мови. Мовні засоби наукових текстів	4
2	Формування мовленнєво компетентної особистості майбутнього провізора-косметолога. Комунікативний тренінг	4
3	Усне та писемне наукове мовлення	4
4	Культура роботи з науковим текстом	4
5	Підготовка науково-дослідницьких робіт до оприлюднення і захисту	4
	РАЗОМ	20

7. Самостійна робота студента

Тема	Кількість годин	Вид контролю

Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:		
1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Складники культури фахової мови. Мовні засоби наукових текстів	14	Тестування, усне опитування реферат
2. Формування мовленнєво компетентної особистості майбутнього провізора-косметолога. Комунікативний тренінг	14	// - //
3. Усне та писемне наукове мовлення	14	// - //
4. Культура роботи з науковим текстом	14	// - //
5. Підготовка науково-дослідницьких робіт до оприлюднення і захисту	14	// - //
РАЗОМ:	70	

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час проходження студентом on-line курсу. Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу та відсоток правильних відповідей за результатами контролю кожної теми складає не менше 60%. Курс вважається не зарахованим, якщо пропущено хоча б одну тему, або відсоток правильних відповідей хоча б за однією темою менше 60%.

8. Список основної та додаткової літератури

8.1. Основна література

Нормативна документація

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII.
2. Закон України про ліцензування видів господарської діяльності. 02.03.2015 № 222-VIII.
3. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
4. Наказ МОН України від 06.11.2015 №1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
5. Наказ МОН України від 19.02.2015 №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».
6. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
7. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
8. Постанова Кабінету Міністрів від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 496 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 і від 23 грудня 2004 р. № 1716».
10. Постанова Кабінету Міністрів України від від 6 березня 2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії».
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» № 266 від 29.04.2015 р. Урядовий кур'єр от 10.06.2015 – № 102. Із змінами.<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF/print1493540865714847>.

Основна література

1. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
2. Довідник з академічної доброчесності / уклад. : В.Г. Гур'янова, Л.Т. Ониксимова, Н.В. Поберій; за заг. ред. Т. О. Маринич. Суми: Сумський державний університет, 2018. 24 с.

3. Іщенко Н.Г. Жанрова палітра наукової комунікації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2014. Випуск 42. С. 67–69.
4. Іщенко Н.Г. Жанрова палітра наукової комунікації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2014. Випуск 42. С. 67–69.
5. Колоїз Ж. В. Академічне письмо та риторика : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 196 с. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч. посіб. К.: Академія, 2007. 360 с.
6. Лист МОН України 15.08.2018 № 1/11-8681 Рекомендації «Щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах». Автори О. Панич, О. Малишев, Ю. Каганов. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/akredytatsiya/instruktsiya/1-11-8681-vid-15082018-rekomendatsii-shchodo-zapobigannya-akademichnomu-plagiatu.pdf>
7. Лист МОН України 23.10.2018 № 1/9-650 Керівникам закладів вищої освіти «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>
8. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч. посіб. К.: Академія, 2007. 360 с.
9. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч. посіб. К.: Академія, 2007. 360 с.
10. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. Електронне видання. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cqx9/view
11. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Науковотехнічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/International%20style%20citations_2017.pdf?id=d1b22a28-96eb-4ca4-9ac7-8e29a393b9fb
12. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Науковотехнічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/International%20style%20citations_2017.pdf?id=d1b22a28-96eb-4ca4-9ac7-8e29a393b9fb
13. Партико З. В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації [Текст] : навч. посіб. Запоріжжя : КПУ, 2015. 235 с.
14. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с.
15. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.
16. Юдін А. Пошукові системи світу, статистика 2018. Marketer. 06.06.2018. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://marketer.ua/ua/search-engine-stat-2018/>

Допоміжна література

1. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. Електронне видання. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cqx9/view
2. Ніколаєв Євген. Як просувати цінності академічної доброчесності в українських університетах? Освітня політика. 09.02.2018 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/YAk-prosuvasi-czinnosti-AD-u-vishah.pdf>
3. Онищенко Оксана. Чому студенти списують. Дзеркало тижня. Випуск № 24, 22–25 червня 2019 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://zn.ua/ukr/EDUCATION/chomu-studenti-spisuyut-315210_.html

4. Сазик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий концепт. AcademiQ. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chy-diyevyj-kontsept/>
5. Стеченко О. В. Проблема академічної чесності в навчальному процесі та науці: досвід Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Медична освіта. 2016. № 3. С. 93-98.
6. Ярошенко Тетяна. Академічна нечесність та політична культура: порівняльний досвід (Україна – США). Освітній портал. [Електронний ресурс] Режим доступу:

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
2. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org.
3. Закон України від 01.07.2014 №1556-VII «Про вищу освіту» (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Закон України від 05.09.2017 №2145-VIII «Про освіту». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Лист Міністерства освіти України 23.10.2018 № 1/9-650 Керівникам закладів вищої освіти «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>
6. Лист МОН України 15.08.2018 № 1/11-8681 Рекомендації «Щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах». Автори О. Панич, О. Малишев, Ю. Каганов. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/akredytatsiya/instruk-list/1-11-8681-vid-15082018-rekomendatsii-shchodo-zapobigannya-akademichnomu-plagiatu.pdf>
7. Лист МОН України 23.10.2018 № 1/9-650 Керівникам закладів вищої освіти «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>
8. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників у Запорізькому державному медичному університеті. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://aspdoc.zsmu.edu.ua/upload/files/doslid/akademdobro/polozh_akadem_dobroch_ZSMU.pdf

9. Контроль і оцінка результатів навчання

9.1. Види контролю

- Поточний
- Підсумковий (заключний)

9.2. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

Для поточного контролю використовуються методи:

- Опитування,
- Самостійна робота,
- Тестовий метод.

**Таблиця конвертації середньої арифметичної
в кількість балів за КМСОНП**

Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS	Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS
4,97-5	110	3,97-4,0	85
4,93-4,96	109	3,93-3,96	84
4,89-4,92	108	3,89-3,92	83
4,85-4,88	107	3,85-3,88	82

4,81-4,84	106	3,81-3,84	81
4,77-4,8	105	3,77-3,80	80
4,73-4,76	104	3,73-3,76	79
4,69-4,72	103	3,69-3,72	78
4,65-4,68	102	3,65-3,68	77
4,61-4,64	101	3,61-3,64	76
4,57-4,6	100	3,57-3,60	75
4,53-4,56	99	3,53-3,56	74
4,49-4,52	98	3,49-3,52	73
4,45-4,48	97	3,45-3,48	72
4,41-4,44	96	3,41-3,44	71
4,37-4,4	95	3,37-3,40	70
4,33-4,36	94	3,33-3,36	69
4,29-4,32	93	3,29-3,32	68
4,25-4,28	92	3,25-3,28	67
4,21-4,24	91	3,21-3,24	66
4,17-4,20	90	3,17-3,20	65
4,13-4,16	89	3,13-3,16	64
4,09-4,12	88	3,09-3,12	63
4,05-4,08	87	3,05-3,08	62
4,01-4,04	86	3,01-3,04	61
		3,0	60

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за чотирибальною шкалою

Кількість балів	Оцінка за чотирибальною шкалою
170-200	Відмінно
140-169,99	Добре
110-139,99	Задовільно
Менше 110	Незадовільно

Студенти, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

10. Політика навчальної дисципліни

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Для цього потрібно взяти дозвіл у деканаті, вивчити відповідний матеріал та відвідати кафедру (ауд. 66) у день, коли приймаються відпрацювання. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,

- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід, коли студенти та студентки виконують завдання у формі невеликої театральної вистави, фотоколажів, віршів тощо.

Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та творчих фестивалях з предметного профілю. Увесь професорсько-викладацький склад кафедри може здійснювати наукове керівництво.

Кафедра культурології та українознавства підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.